

UZASADNIENIE

Adam Makowicz - wybitny pianista, legenda jazzu, mistrz improwizacji. Urodził się w 1940 roku w Czechach, w polskiej rodzinie mieszkającej na Śląsku Cieszyńskim. W 1946 roku z rodzicami powrócił do Polski. Pierwszych lekcji gry na fortepianie udzieliła małemu Adamowi jego matka, również pianistka i śpiewaczka. Okazał się szczególnie utalentowany, dlatego też trafił do szkoły dla dzieci uzdolnionych muzycznie, a następnie do klasy fortepianu wybitnego nauczyciela, profesora Karola Szafranka w Rybniku. Choć rodzice marzyli dla syna o karierze klasycznego pianisty, 15-letniego Adama Makowicza porwał jednak jazz. W późnych latach pięćdziesiątych w Polsce muzyka jazzowa była niemile widzianym, wręcz zakazanym owocem Zachodu. Ta muzyka, jak powiedział kiedyś Adam Makowicz "świat wolności i improwizacji", zafascynowała go do takiego stopnia, że jako nastolatek porzucił szkołę, jej klasyczne wymogi i zasady.

W poszukiwaniu początków własnej drogi artystycznej i języka muzycznej wypowiedzi Adam Makowicz, nie mogąc liczyć na dalszą pomoc rodziców, wybrał niezwykle skromną egzystencję w warunkach ciągłej niepewności przeżycia następnego dnia. Jego oazą stał się wówczas krakowski klub jazzowy "Helicon". Kilka lat później, w 1962 roku, wraz ze wspaniałym trębaczem Tomaszem Stańką utworzył grupę „Jazz Darings” uważaną za pierwsze europejskie combo jazzowe. Współpracował wówczas z Januszem Muniakiem, Andrzejem Kurylewiczem, Zbigniewem Namysłowskim, Janem Ptaszynem Wróblewskim, Urszulą Dudziak, Wojciechem Młynarskim. Przez wiele lat swoją muzyką uświetniał legendarne już wtedy festiwale warszawskie Jazz Jamboree. Od połowy lat siedemdziesiątych coraz częściej grywał koncerty solowe, zyskując sławę i uznanie wśród melomanów w Polsce i na świecie.

W 1977 roku z rekomendacji Benny'ego Goodmana oraz popularyzatora jazzu - Willisa Conovera (na którego programie radiowym "Music USA-Jazz Hour" młodzieńcy Adam Makowicz uczył się jazzu) legendarny producent John Hammond zaprosił go na 10-tygodniowe tournée po USA. W tym czasie Adam Makowicz nagrał solową płytę dla CBS Columbia zatytułowaną "Adam". W 1978 roku wyjechał do USA po raz drugi, tym razem na 6-miesięczny kontrakt i od tego czasu Nowy Jork, Manhattan, stał się jego stałym domem. Otworzyły się przed nim legendarne świątynie muzyki - nowojorska Carnegie Hall (pierwszy jego tam solowy występ był udziałem w koncercie poświęconym zmarłemu sześć miesięcy wcześniej Errollowi Garnerowi) i klub Cookery w Greenwich Village. Zaproszony został do udziału w Festiwalu Jazzowym w Newport w Rhode Island.

Po wprowadzeniu w Polsce w 1981 roku stanu wojennego, wraz z innymi polskimi artystami mieszkającymi w USA, wziął udział w emitowanym na cały świat programie telewizyjnym zorganizowanym z inicjatywy Prezydenta Ronalda Reagana "Żeby Polska była Polską". Po 1989 roku mógł nareszcie odwiedzić Polskę, do której jeździ teraz bardzo często i regularnie. Występując w USA dzielił scenę z największymi i najwspanialszymi muzykami, takimi jak: Benny Goodman, Herbie Hancock, Earl Hines, Freddie Hubbard, Sarah Vaughan, Teddy Wilson, George Shearing, George Mraz, Al Foster, Jack DeJohnette, Charlie Haden. Był wielokrotnym solistą orkiestr i zespołów kameralnych: National Symphony of Washington, London Royal Philharmonic Orchestra, Moscow Symphony Orchestra, Filharmonii Narodowej w Warszawie, Chester String Quartet, Amici String Quartet, Orkiestry Kameralnej „Amadeus” z Agnieszką Duczmal, Polskiej Filharmonii Kameralnej z Wojciechem Rajskim, Kwartetu Wilanów i wielu innych.

Bardzo wysoko przez recenzentów został oceniony występ w duecie z Leszkiem Możdżerem w Carnegie Hall we wrześniu 2004 roku. Koncert - pojedynek między mistrzem weteranem i wschodzącą gwiazdą jazzu, został utrwalony na płytach CD i DVD. Nagranie to zostało uhonorowane „Platynową Płytą” przez wytwórnię EMI Music. Poza utworami jazzowymi Adam Makowicz ma w swoim repertuarze także klasykę, szczególnie Chopina, którym "nasiąknął" w młodości, jak sam mówi, i którego czuje „po jazzowemu” jak nikt inny. Niewątpliwym wyrazem wpływu geniuszu Chopina jest wspólne koncertowanie Adama Makowicza z Krzysztofem Jabłońskim czy Stanisławem Drzewieckim z programem „Chopin klasycznie i na jazzowo”. W USA Adam Makowicz wydał płytę poświęconą muzyce Chopina w interpretacji jazzowej, jedyną amerykańską płytę tego rodzaju w całości poświęconą temu genialnemu kompozytorowi. W niezwykle szerokim repertuarze posiada także utwory George'a Gershwina, Irvinga Berlina, Jerome'a Kerna i Cole'a Portera oraz wielu innych kompozytorów amerykańskich.

Adam Makowicz nagrał kilkadziesiąt płyt i występował w najważniejszych salach koncertowych na świecie, współpracując z największymi współczesnymi muzykami. Jest autorem kompozycji na zespoły kameralne, ponad 100 krótkich kompozycji jazzowych, a także muzyki do filmów krótkometrażowych.

Od wielu lat poświęca swój coroczny jesienny recital w Ustroniu na cel charytatywny, wspomagając w ten sposób Ośrodek Edukacyjno-Rehabilitacyjno-Wychowawczy w Ustroniu-Nierodzimiu. Jesienią 2011 r. wydawnictwo PWM Edition wydało cieszącą się dużym zainteresowaniem czytelników książkę Marka Strasza „Grać pierwszy fortepian. Rozmowy z Adamem Makowiczem”, w której artysta niezwykle barwnie i szczerze opowiada o swoich trudnych początkach, miłości do jazzu i karierze za oceanem.

Adam Makowicz został uhonorowany wieloma odznaczeniami cywilnymi, między innymi Komandorskim Krzyżem Zasługi. W roku 2008, z okazji jubileuszu czterystu lat istnienia amerykańskiej Polonii, Adama Makowicza uhonorowano włączeniem jego osoby w poczet najbardziej zasłużonych Polaków w historii Stanów Zjednoczonych. W październiku 2009 roku został uhonorowany w Warszawie Złotym Krzyżem „Gloria Artis” – najwyższym państwowym odznaczeniem za zasługi w propagowaniu polskiej sztuki na świecie. W 1998 roku został laureatem Honorowej Złotej Lampki Górniczej. Wyróżnienie to przyznawane jest co roku przez Prezydenta Miasta Rybnika oraz organizatorów Rybnickich Dni Literatury twórcom kultury szczególnie zasłużonym dla miasta i regionu. Otrzymują ją ludzie związani z Ziemią Rybnicką, którzy przez swoją działalność kulturalną rozślawili Rybnik w kraju i na świecie.

Adam Makowicz czuje się związany z Rybnikiem i zawsze chętnie przyjeżdża na koncerty do tego miasta. W 2011 roku był gwiazdą XXVI Silesian Jazz Meeting, a zagrał z orkiestrą symfoniczną Państwowej Szkoły Muzycznej im. Braci Szafranków w Rybniku. Było to niesamowite przeżycie dla młodzieży. Granie muzyki jazzowej z wirtuozem tej miary to wydarzenie na miarę osiemdziesięciu lat istnienia szkoły Szafranków. O tym, że Adam Makowicz podbił serca rybnickiej publiczności świadczy również fakt, że wirtuoz doczekał się wielu bisów, a Rybnik zgotował mu owację na stojąco. W dniu 9 listopada 2012 r. otrzymał także medal honorowy „Zasłużony dla Miasta Rybnika”, nadawany osobom, które wybitnie przyczyniły się do kulturalnego rozwoju miasta za całokształt działalności zawodowej i społecznej.